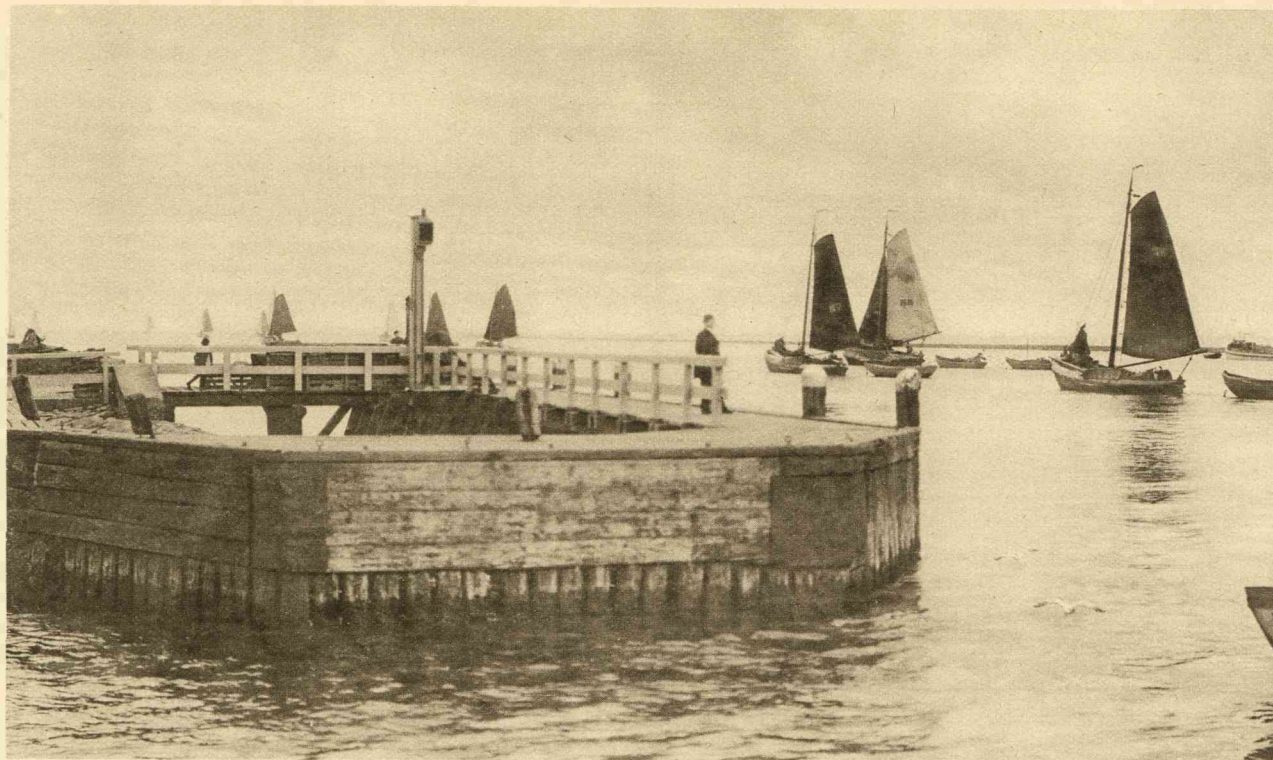

De visschers verlaten de haven; men ziet het Enkhuizer havenhoofd en de vloot die uittrekt.
(foto B. Reekers).

in de maand April is het daar aan den vischafslag bijzonder druk.

Dat de vangst op de Zuiderzee nogal van beteekenis is, en bovendien zeer uiteenloopen kan, moge blijken uit de volgende cijfers.

In 't jaar 1905 werd op de Zuiderzee gevangen ruim 572.000 tal (een tal is 200 stuks); in 1897 daarentegen 277.000 tal.

Ook de prijzen zijn zeer wisselvallig.

In 1892 betaalde men gemiddeld 61 cent per tal; in 1906 echter f 1.76^s.

Men ziet het duidelijk: de haringvangst is een zeer wisselend bedrijf. Ruime vangsten worden weer afgewisseld met magere jaren.

Gelukkig als de vangst mild is en er zegen rust op den moeilijken arbeid van den visscher. Wel mocht De Genestet dan ook getuigen:

„Ja, ruw bedrijf! de lucht is zwart, geen starre licht;
Het wiss'lend plekje, als in duisternis bedolven,
Waar, onder 't barnend schuim der opgeruide golven
De visch te zamenschoolt, bij rots en blinde klip,
Is, op den Oceaan, vast niet meer dan een stip,
Groot, als de kamer! En om nu die stip van zegen
Juist uit te vinden, in den mist, den killen regen,
Te middernacht en op die bolle woestenij —
Dat is geen kinderwerk!

Venhuizen.

U. G. DORHOUT.

EEN RUIME VANGST.

(foto A. Dekema).

Een haringkoopman aan de Groenmarkt te Amsterdam.

(foto Bern. F. Eilers).

EEN JUBILEEREND STADJE.

MAASSLUIS 1614—1914

OO juist aansluitend bij het voorgaand artikel zijn zeker wel de plaatjes op pag. 7, van het stadje Maassluis, dat grootendeels van de vischvangst bestaat.

Er zijn in ons land tal van stadjes, oude stadjes ontstaan, voor of in den bloeitijd der Nederlanden, die nòch door de een of andere daad in de geschiedenis beroemdheid verkregen hebben, nòch de aandacht trekken door schitterende overblijfselen of curieuse souvenirs uit vroeger tijd. Stadjes, die bescheiden opgezet, een bescheiden bestaan voerden, stil en pretentieloos de eeuwen over zich zagen heengaan... Maar die toch niet te rekenen zijn onder „doode plaatsen”, doch een karakteristiek verbergen, interessant bij nadere kennisname en dikwijls eene stille schoonheid bezitten in hun sobere anspruchslose geschiedenis. Onder zulke stadjes valt Maassluis. De karakteristiek van het stadje is de visscherij. Zij is haar ontstaan geweest, en nu na honderden jaren is zij nog het bestaan. Die visscherij, zij is voor ons ook de stille schoonheid waarop we boven doelden en welke ligt in de stoere handhaving van het bedrijf, in den voortdurenden strijd met de zee in al de jaren van zijn bestaan. De visscherij is één, geheel één met de geschiedenis van Maassluis. Het merkwaardige ontstaan is er geheel aan te danken. In overoude tijden lag daar, in verre eenzaamheid, de Maaslandsche sluis, waardoor de lage landen van Delfland en Maasland hun overvloedig water ontlastten in

de Maas. Om die sluis vestigden zich visschers, en zóó gunstig was die plaats, dat aan het begin der 17e eeuw een eigen beheer gewenscht werd. Zoo scheidde Maassluis zich af van de moedergemeente Maeslandt en ontwikkelde zich tot een beduidende visschersplaats. En een van de eerste dingen, welke door de visscherij tot stand werd gebracht, was de bouw van een groote, eigen kerk. Geheel uit eigen middelen werd die bouw bestreden „buiten eenige subsidiën ofte van het gemeene land ofte van eenige naburige steden, door visschers die armelijk, suurlijk en met groot perijckel haer broot sijn winnende.”

Een ander overblijfsel uit de eerste periode van Maassluis is het gemeenlandshuis van Delfland, waarin de vergaderingen van het waterschapsbestuur gehouden worden. Het is geen schitterend staal van Oud-Hollandsche bouwkunst doch de ingang is niet van belang ontbloot als type van Oud-Hollandsche renaissance.

Voor wie nu in Maassluis komt, treft de typische ligging. Een hooge dijk loopt dwars door het stadje heen en kruist twee eendlooze vlieten, die onder dien dijk door met sluisen uitmonden in de haven. De kom van die haven is ook de kom der gemeente. De schepen liggen er een paar meter slechts van de woonhuizen; uit de kamers zijn bijna de masten en zeilen te grijpen. Hoog boven de masten uit rijst op den achtergrond de ranke toren van de Grootte Kerk.

Elke vierkante meter aan de kade is ingenomen door kuipers, die het „kostelijk zeebanket” bij duizenden in tonnen met sterke pekkel verwerken, zoodat de straten ervan druipen en... de niet-inwoner een beweging maakt om den neus te bedekken.

Hoe anders is het aan de andere zijde van den hoogen dijk. Proper zijn er de straten langs de rechte vlieten; rustigjes en bijkans onbewogen tintelt het water. Zelfs de trekschuit ontbreekt een paar maal in de week niet om het beeld van landelijkheid dat alreeds gevormd wordt door ranke ophaalbrugges en een knus marktplein, tot een volkomen geheel te maken. En tot voor kort reed er zelfs nog een omnibus met een heuschen postillon, die lustig vroolijke wijsjes de lucht intoeterde.

Inmiddels viert Maassluis terecht met opgewektheid haar feest, haar zeldzaam feest, haar driehonderdjarig jubileum. Hoeveel plaatsen in ons land zijn er, die zoo nauwkeurig, op den datum, af haar ontstaan kunnen aanwijzen? C. V.